

Hmeljarski vestnik

Glasilo Hmeljarskega društva za Slovenijo v Žalcu

Izhaja mesečno enkrat — v hmeljski sezoni tudi večkrat v neobveznem obsegu
Člani Hmeljarskega društva plačujejo naročnino s članarino

Štev. 2.

Žalec, dne 1. februarja 1935

Leto II.

Leto 1934

Leto 1934. bo zabeleženo v zgodovini našega hmeljarstva, kakor še nobeno drugo. Ostalo bo hmeljarjem v trajnem žalostnem spominu, ker je bilo razočaranje, ki nam ga je prineslo, preveliko!

To razočaranje je bilo trojno in sicer glede množine, glede kakovosti in glede cen za hmeljski pridelek.

Kje naj iščemo vzroke za to?

Glavno krivdo moramo pripisati vremenskim razmeram!

Umno hmeljarstvo priporoča kot najugodnejši čas za rž hmeljske korenike mesec sušec. Z ozirom na vremenske razmere pa se opravlja to delo tudi že koncem februarja, včasih pa šele meseca aprila. Pozna rž, ko ima rastlina že po en meter dolge poganjke, se ne more priporočati, ker rastlino slabi za bodoča leta in jo dela manj odporno proti raznim škodljivcem in boleznim. Pozno rž opravljajo navadno le zanikarni hmeljarji, ki pa so lansko leto prišli enkrat na svoj račun, kajti izkazalo se je, da so imeli pozno rezani nasadi najobilnejši pridelek. V jeseni in zgodaj spomladi rezani nasadi pa so se spočetka sicer lepo razvijali, pozneje pa so začeli pešati in v rasti zaostajati ter so dali le zelo pičel pridelek. Sploh smo doživljali lani čisto nenavadne pojave. Med te moramo šteti tudi, da je rastlina koncem julija in celo začetkom avgusta nastavila še enkrat cvet, kakor tudi, da so dali popolnoma zanemarjeni, negojeni, do 30 let stari in že na smrt obsojeni nasadi več pridelka, kakor dobro obdelani, gnojeni, mladi nasadi. Je bilo pač vse narobe! Tako tudi cenitev letine. Prvotno smo se bali, da ne bomo pridelali niti 10.000 kvintalov, nazadnje pa se je izkazalo, da jih je zraslo preko 20.000. Seveda ne smemo pozabiti, da so k tej bogati letini v obilni meri pripomogli izvensavinjski, zlasti hribovski kraji, ki so zopet enkrat prav spretno izkoristili konjunkturo in napravili mnogoštevilne nove nasade. Tudi smo opazili letos, da so nasadi na težki zemlji in v višjih legah obilnejše rodili, kot oni na peščenih in prodnatih zemlji v nizkih legah. Tako so imeli v nekaterih krajih hmeljarji več pridelka, kot so pričakovali, drugod pa tako malo, kot še nobeno leto.

Kar pa se tiče kakovosti lanskega pridelka, je bilo razočaranje tako veliko, da se dá le težko opisati. Tako spakedranih kobul še ni bilo, kar sadimo hmelj v Savinjski dolini! Naši najstarejši hmeljarji se jih ne spominjajo. Skoraj v vsakem nasadu so se našle po 1 decimeter dolge kobule z debelimi vreteni

in lističi, iz kobule so rasli listi (vrabči), na koncu kobule pa so se pojavili za nameček še novi poganjki s cvetnimi nastavki. Tako spakedranim kobulam pa je podelila konečno svoj blagoslov še peronospora, ki je vzela kobulam zeleno barvo ter napravila našim hmeljarjem 30 milijonov dinarjev škode.

Zbirko takšnih kobul je spravilo Hmeljarsko društvo kot žalosten spomin na leto 1934.

Kako si naj tolmači hmeljar te nenavadne pojave?

Vse nepravilnosti v razvoju hmeljske rastline in kobul je povzročilo abnormalno vreme, vročina in suša spomladi, preobilne padavine poleti, oboje ob nepravem času. Na razvoj kobul pa je vplivala deloma tudi prenasičenost z različnimi gnojili. Tako se je zgodilo, da smo imeli lani zelo slabo blago tako glede barve kakor tudi glede oblike kobul. Akoravno barva in oblika kobule ne prideta v pivovarniški industriji toliko v poštev, kakor množina lupulina in njegov aroma, se žalibog ravna hmeljska cena predvsem po prvih dveh nemerodajnih činiteljih, ne pa po edinomerodajnem, t. j. lupulinu in aromi.

In tako je prišlo tretje razočaranje — **nizke cenel**

Z ozirom na visoke hmeljske cene v letu 1933. in v pričakovanju prav pičle letine so hmeljarji z sigurnostjo računali, da bodo cene v minulem letu zopet prav lepe, najmanj pa seveda tolike kot v letu 1933. Lahko si torej predstavljamo, kako veliko je bilo razočaranje, ko so začeli kupci plačevati najboljše blago, vključno temu, da ga je bilo tako malo, po Din 40.— za 1 kg. Na cene pa ni vplivala samo slaba barva našega blaga, ampak tudi usodno ponujanje, ki so ga spretno izkoristili kupci po svojih tekačih. Tako so cene stalno padale, dokler niso dosegle rekordne nižine 6 dinarjev in to v času, ko so na Češkem cene neprestano rasle in dosegle preko Din 80.— za 1 kg! Res je, da se nahajajo mnogi hmeljarji v silni denarni stiski, iz katere ne najdejo dostikrat drugega izhoda, kakor da se podajo z vzorcem od kupca do kupca in ponujajo svoje težko pridelano blago za vsako ceno. Vendar moramo pri tej priliki pribiti, da ponujajo blago pogosto najboljše situirani hmeljarji. Ponujanje je naša stara napaka in Hmeljarsko društvo svari hmeljarje že od ustanovitve dalje pred škodljivim ponujanjem!

So pa tudi takšni hmeljarji, ki nikdar ne prodajo svojega pridelka pravočasno, ampak špekulirajo na slepo srečo, pa naj si bo situacija za špekuliranje še tako neugodna. Dnevne cene so jim vedno pre-nizke, četudi so v resnici visoke. Takšno ravnanje

spravlja hmeljarje v prav kritičen položaj, ker se dogaja, da jim ostane hmelj od dveh in več let neprodan in da imajo v skladiščih neprodano blago — v žepih pa sušol.

Tudi v prošli sezoni se je uresničilo staro hmeljarsko pravilo, da v desetih letih osemkrat dobro proda, kdor proda začetkom sezone. Tako se je zgodilo, da so nekateri hmeljarji prodali slabo blago v začetku sezone po Din 25.— do Din 30.—, z boljšim blagom pa so špekulirali in ga prodali proti koncu leta po nižjih cenah.

Prodaja hmelja je pač vedno bila in ostane najtežavnejša stvar, zato pa je srečen tisti hmeljar, ki se svojega pridelka iznebi pravočasno, četudi ne doseže najvišje cene.

Iskreno želimo vsem hmeljarjem, da bi nesrečnemu letu 1934 sledilo **srečnejše leto 1935!**

MARTIN JOŠT, Gotovlje.

Razvoj peronospore na našem goldingu

Kakor je Hmeljarsko društvo že opetovano poročalo, se je pojavila na našem goldingu lani v obilni meri peronospora. Da je to resnica, je lahko vsak hmeljar ugotovil na svojih lastnih nasadih.

Opazujem to bolezen že štiri leta, kako se razvija. Pričel sem pred 4 leti z enkratnim, oziroma dvakratnim škropljenjem na poskusni njivi, na kateri sem dognal sledeče:

Na škropljeni njivi sem našel prvo leto na 1000 rastlin dve po peronospori napadeni rastlini in še te samo radi tega, ker so bile nezadostno oziroma malomarno oškropljene, medtem ko sem našel na drugih neškropljenih njivah že po 10 do 15, da celo po 20 rastlin na 1000, ki so bile napadene po peronospori.

Obiranje na škropljeni njivi se je vršilo nazadnje, ko je bil ves ostali hmelj že obran, toda čeravno je ostali hmelj na neškropljenih njivah že močno rjav, je škropljeni še vedno držal svojo lepo zeleno barvo in kupci nikakor niso hoteli verjeti, da je bil ta hmelj obran kot zadnji. Na prav redkih kobulah so se sicer poznali ostanki škropila, toda to ni prav nič motilo kupca, ker je drugače obdržal hmelj svojo lepo zlatozeleno barvo, bil popolnoma dozoren ter je imel vsled dozoritve veliko količino lupulina, torej obe lastnosti, na kateri posebno gleda kupec.

Predlansko leto se je zopet pojavila peronospora, skraja sicer v večjem obsegu kot prejšnje leto, toda radi ugodnega lepega vremena je bolezen nazadovala ter ni bilo opaziti nadaljnjega širjenja peronospore. Omenjeni nasad je bil škropljen samo enkrat. Na 1000 rastlinah sem našel samo en od peronospore napaden vršiček, medtem ko jih je bilo v ostalih neškropljenih nasadih po 15 do 20, pa tudi več rastlin. Škropljena njiva je bila zopet zadnja obrana z istim rezultatom kot prejšnje leto.

Lansko leto sem na dosedaj škropljeni njivi zapazil spočetka samo par kuštravcev, medtem ko je bilo teh znakov peronospore na neškropljenih nasadih vse polno. Škropljena njiva je kazala že na prvi pogled mnogo bolj zdravo lice kot ostali nasadi. Medtem ko na neškropljenih nasadih na nekaterih rast-

linah cvetje zamre in odpade, ni bilo tega opaziti na škropljeni njivi, kar je najboljši znak, da se po neškropljenih nasadih širi peronospora posebno pri deževnem, za razvoj peronospore ugodnem vremenu. Na ta način je bilo lani obilo že itak pičlega pridelka uničenega.

Nastop peronospore lani sicer ni bil še katastrofalen, toda bojim se, da se bo to zgodilo že letošnje leto, ako bo vreme količkaj ugodno za njeno širjenje. Da pa se temu izognemo, je predvsem potrebno obiranje in sežiganje kuštravcev ter **škropljenje** z bakreno apneno brozgo, kot je to priporočalo že neštétokrat Hmeljarsko društvo ter navedlo tudi sestavo brozge za razna škropljenja, pri čemur bi omenil, da se naj nasadi, ki so v cvetju, škropijo samo z 1/2% do 3/4% brozgo. Škropiti pa bo treba najmanj trikrat, po potrebi tudi večkrat. Ker pa naši hmeljarji nimajo potrebnih škropilnic, razen par večjih hmeljarjev, bi bilo zelo umestno, če bi katera naših domačih tovarov začela izdelovati hmeljske prevozne škropilnice po cenah, ki bi morale biti na vsak način mnogo nižje kot so inozemske. Tozadevnih škropilnic raznih modelov in konstrukcij je v Žalcu in okolici nekaj na razpolago, da bi se lahko izdelal primeren tip škropilnice za naše razmere.

Hmeljarji, razmišljajte pravočasno o obrambi proti peronospori, največjem sovražniku hmeljske rastline, ki nam je povzročil lani ogromno škodo in ki je v stanu, da nam popolnoma uniči hmeljarstvo, naš edini vir dohodkov!

Boj proti peronospori na hmelju!

Za uspešno obrambo zoper najhujšega sovražnika naših hmeljskih nasadov — zoper peronosporo — se je treba pravočasno pripraviti! V to svrhu je predvsem potrebna primerna škropilnica in škropilno sredstvo (brozga): bakrena galica in apno, ali pa Wacker-apno.

Hmeljarsko društvo je pred leti naročilo za svoje člane 19 prevoznih škropilnic pri neki renomirani inozemski tvrdki po ceni Din 3.300.— za 1 komplet komad. Škropilnice so se prav dobro obnesle in so bile tako izdelane, da se je lahko obenem škropilo iz dveh cevi. V svrhu nabave potrebnega števila škropilnic pri kakšni domači tovarni je stopilo Hmeljarsko društvo v stike z neko domačo tovarno, ki je pripravljena dobaviti slične škropilnice po sledečih cenah:

pri naročitvi 5 komadov po Din 2.500.—

pri naročitvi 10 komadov po Din 2.300.—

pri naročitvi 25 komadov po Din 2.200.—

pri naročitvi 50 komadov po Din 2.100.— za en

komplet komad, t. j. prevozna škropilnica, 2 lanceti z razpršilcema, 2 gumijasti in 2 bambusovi cevi. Ker pa bi livarna rabila za izdelavo škropilnic najmanj 10 tednov, je nujno potrebno, da se vsi reflektanti javijo Hmeljarskemu društvu najkasneje do 1. marca t. l. **Vsak večji hmeljar bi itak moral imeti svojo lastno škropilnico! Če pa to ne kaže, naj si več sosednih hmeljarjev nabavi vsaj po eno škropilnico — kajti brez škropljenja tudi hmeljarstva ne bo!**

Pozor, hmeljarji!

Premog! Članom Hmeljarskega društva je na razpolago zanaprej vsak dan do 25 met. stotov škri-ljastega premoga po ceni Din 12.—. Nakaznice izdaja društveno vodstvo.

Tržna poročila

Žalec, dne 30. januarja 1935. V mesecu januarju se je prodalo pri nas 700 kvintalov hmelja po skoraj nespremenjenih cenah Din 12.— do Din 18.— za slabo blago, Din 20.— do Din 25.— za srednje in do Din 35.— za najboljše blago. Cene so se na našem tržišču le nekoliko okrepile, dasi je bilo pričakovati, da se bodo vsled znatnega dviga cen v Žatcu tudi pri nas temu primerno dvignile.

Povpraševanje traja dalje, zaloge neprodanega hmelja pa se cenijo še na 1.300 kvintalov.

Čehoslovaška, žatec, dne 29. januarja 1935. Te-kom meseca januarja so se cene vsled močnega povpraševanja in nakupov dvignile za celih Kč 400.—, tako da je notiral žateški hmelj koncem meseca od Kč 2.400.— do Kč 2.475.— za 50 kg, t. j. Din 88.— do Din 91.— za 1 kg. Zaloge neprodanega žateškega hmelja so se znižale na 4.000 kvintalov, zaloge v dru-

gih čeških hmeljskih okoliših pa znašajo samo še par sto kvintalov.

Hmelj iz Ouštja in Roudnic letnik 1934 je notiral Kč 1.800.— do Kč 2.000.— za 50 kg, t. j. Din 66.— do Din 72.— za 1 kg.

V Žatcu se je tržil tudi letnik 1933 po Kč 1.000.— do Kč 1.700.— za 50 kg, t. j. Din 59.— do Din 63.— za 1 kg, letnik 1932 pa po Kč 900.— do Kč 1.000.—, t. j. Din 33.— do Din 36.— za 1 kg.

Povpraševanje je večje, kakor ponudba, razpo-loženje čvrsto.

Na ostalih svetovnih hmeljskih tržiščih je polo-žaj skoro nespremenjen.

Anketa. Na pobudo Hmeljarskega društva se je vršila v društveni pisarni v Žalcu dne 31. janu- arja t. l. zopet anketa zastopnikov Hmeljarskega društva, hmeljarjev in hmeljskih trgovcev, kateri so prisostvovali gg. narodni poslanec Ivan Prekor-šek in zastopnika sreskega načelstva v Celju in Zbornice za TOI v Ljubljani.

Predmet razprave je tvorilo vprašanje, kako po- staviti hmeljsko trgovino zopet na zdrave temelje. O poteku ankete in o sklepih, ki so bili pri tej pri- liki sprejeti, bomo poročali v prihodnji številki našega lista.

Č U V A J T E J U G O S L A V I J O !

Umetna gnojila, krmila, travna in deteljna semena, galico, žveplo, vsa sredstva za pokončavanje škodljivcev na drevju in hmelju, sadjarsko in vrtnarsko orodje, kmetijske stroje, cement in vse druge kmetijske potrebščine

oddaja najceneje

KMETIJSKA DRUŽBA

r. z. z o. z.

Skladišče v Celju

Aškerčeva ulica

(nasproti cerkve sv. Maksimiljana)

H M E L J A R N A Ž A L E C

I. jugosl. zavod za vkladanje in konzerviranje hmelja

r. z. z o. z.

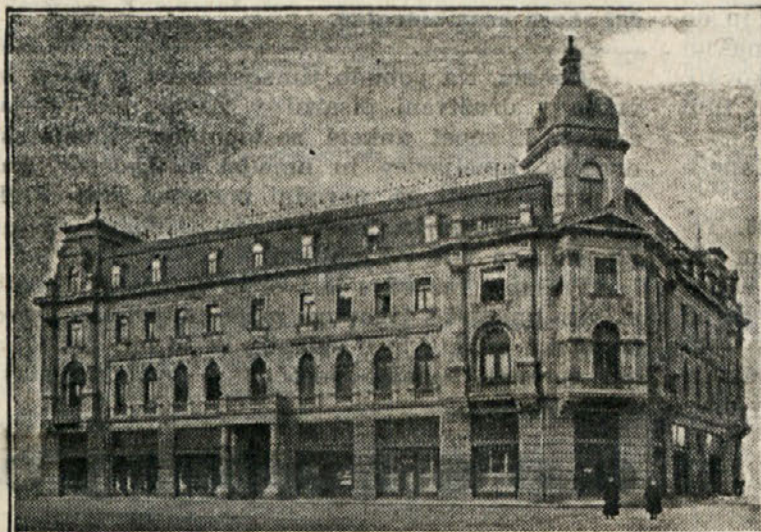
se priporoča za strokovno pripravlanje in basanje hmelja na vse načine (bale, balote, cilindre, zaboje), nadalje za vkladanje in lombardiranje (posojevanje proti zastavi) hmelja in za trgovsko in prometno posredovanje, vse to z jamstvom kulantne in solidne postrežbe in stroge diskrecije.

Obratna naprava je najmodernejša urejena, ima 10.000 m² skladiščnega prostora, 16 kurilnih žveplarn s skupno kapaciteto 400 stotov dnevno pri enkratnem vporabljanju. Hmeljarna je tudi opremljena s tremi električnimi dvigalniki, 10 stiskalnicami in z modernimi rešetalnimi stroji.

Na zalogi drži nove lahke in težke vreče ter vsakovrstna umetna gnojila.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši Narodni dom

Glavnica in rezerve
nad Din 14,000.000

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverenja za izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knji-
žice in tekoči račun ter nudi za
nje popolno varnost in ugodno
obrestovanje

Podružnici:

Maribor, Šoštanj

HMELJARJI!

Najpripravnejše umetno
gnojilo za gnojenje hmelja je

NITROFOSKAL I.

IZ TVORNICE
ZA DUŠIK
V RUŠAH

Naložili boste Vaše prihranke najboljše in najsigurnejše

HRANILNICI DRAVSKE BANOVINE

ker jamči za zavod ne samo znatna rezerva
ampak tudi dravska banovina z vsem svojim
premoženjem in vsó davčno močjo

Podružnica v Celju, Cankarjeva ulica 11
nasproti pošte